

at være lånt fra disse værker, men iøvrigt er henvisningerne næsten udelukkende rettet mod anden sovjetrussisk litteratur. I første halvdel af bogen findes en redegørelse for de klimatiske elementer efterfulgt af et omfattende afsnit om terrænets betydning for vejrudviklingen og dermed for klimaet. Endvidere behandles mikroklimaet og menneskets muligheder for at ændre lokalklimatiske forhold, bl. a. med henblik på de store sovjetrussiske projekter i steppeområderne. Sidste halvdel er helliget den matematiske bearbejdning af meteorologiske observationer for længere tidsrum.

Et kapitel giver en historisk oversigt over udviklingen inden for klimaklassifikationen sluttende med en inddeling af Jorden i klimazoner med hovedvægten lagt på luftmasseudbredelsen. Denne inddeling er foretaget af B. P. Alissow, og den danner tillige grundlaget for det andet værk. Heri findes samme oversigt, men desuden en gennemgang af alle verdensdele (dog undt. områder tilhørende Sovjetunionen). Hver verdensdel og hvert ocean er opdelt i klimatiske regioner, og hver region får en beskrivelse ud fra de oplysninger, der nu er tilgængelige med hensyn til luftmassernes oprindelse og ændringer undervejs til de pågældende egne. Mange kort og tabeller støtter denne redegørelse, men det er kedeligt, at kortenes størrelse og kvalitet i mange tilfælde nedsætter deres anvendelighed.

Kr. M. Jensen.

Wasserwirtschaft zwischen Nord- und Ostsee. Zweite Folge 1948—1958.
Herausgegeben von der Abt. Wasserwirtschaft des Ministers für Ernährung, Landwirtschaft und Forsten des Landes Schleswig-Holstein, Kiel. 104 s. 16 × 23 cm.

På foranledning af Ministeriet for Ernæring, Landbrug og Skovbrug i landet Schleswig-Holstein er der udarbejdet en oversigt over de mange og store arbejder, man i årene 1948—1958 har bragt til udførelse vedrørende ferskvands-økonomien, herunder vandforsyningen og afvandingen, landvindingsarbejder i Vadehavet og kystbeskyttelse.

Omfanget af disse foretagender fremgår bl. a. af det forhold, at der er anvendt 639 millioner DM i det nævnte decennium.

Oversigten er kort og let tilgængelig; illustrationerne fortrinlige. Af videnskabelig interesse er især en fuldstændig bibliografi for de af medarbejderne i den nævnte periode offentliggjorte skrifter.

Niels Nielsen.

Martin R. Huberty & Warren L. Flock: Natural Resources. McGraw-Hill, New York, London. 1959. 24 × 16 cm. 556 s. Pris 85 sh. 6 d.

23 forfattere, alle specialister på et eller andet felt, har her givet 20 enkeltbidrag til kundskaben om den naturgivne baggrund for menneskets virksomhed. Blandt emnerne kan nævnes: Det ferske vand, herunder afsalteringer af havvand og saltsøer, havet, atmosfæren, landoverfladen, jordbunden og dennes behandling, skoven, behovet for og produktion af næringsmidler, mineralrigdommene og deres udnyttelse, energiforsyningens muligheder.

Bogen er ikke, hvad man forstår ved en systematisk erhvervs- og produktions-geografi, men den kan nærmest karakteriseres som en samling af videnskabeligt underbyggede essays om centrale spørgsmål vedrørende verdens livsmuligheder og disses anvendelse og misbrug.

Man finder en del ganske elementært stof, men jævnsides hermed oplysninger, som ellers er vanskeligt tilgængelige, og, hvad der måske er vigtigst, adskillige velgørende, originale og uortodokse synspunkter.

Det er kort sagt en morsom og inspirerende bog, hvori geografer kan gøre sig plukhugst af aktuelle oplysninger og problemstillinger.

Niels Nielsen.

Sven Hirn: Imatra som naturseværdhet till och med 1870. Bidrag till kännedomen af Finlands natur och folk. Akademiska Bokhandeln. Helsingfors 1958. 328 s. 23 × 16 cm.

Forfatteren har undersøgt, hvorledes rejselitteraturen fra 1600-tallet til 1870 har behandlet Finland med særlig hensyntagen til Imatra-faldene. Ud over det lokale har Sven Hirns arbejde nogen interesse for den videnskabelige bedømmelse af den oplysende litteratur, navnlig fra 1700-tallet, der er meget omfattende og af yderst forskellig værdi. Desuden indeholder afhandlingen talrige referencer, som her i landet er vanskeligt tilgængelige.

Niels Nielsen.

M. Holdgate: Mountains in the Sea. The story of the Gough Island Expedition. London 1958. MacMillan & Co. 15 × 22 cm. 222 s. (ill.) 25 sh.

Det er beretningen om et hold unge, engelske videnskabsmænds rejse til og ophold på den mennesketomme og ensomt beliggende Gough Island i Sydalanten. Da ekspeditionens deltagere må vente i 6 uger på Tristan da Cunha, inden der bliver skibslejlighed til Gough, får man i tilgift en skildring af dette mærkelige lille samfund. Ekspeditionsdeltagernes ophold på den øde ø er skildret nydeligt og sympatisk, men ikke særligt interessant. Først da forfatteren, der er ekspeditionens leder, begynder at gøre ekspeditionens resultater op i en diskussion om øens plante- og dyrageografiske placering, begynder man at indse berettigelsen af denne rejse. Vanskeligere derimod er det at se bogens mission.

Viggo Hansen.

Geographisches Taschenbuch 1958/59, udgiver E. Meynen. Franz Steiner Verlag, G. m. b. H., Wiesbaden. 594 s., 18 større kort. 12 × 17 cm. DM 18,—.

En del nyt håndbogsstof er kommet til i denne udgave, bl. a. fortegninger over bog- og tidsskriftkataloger, kortsamlinger og geografiske institutioner.

Godt 250 sider er anvendt til artikler, hovedsagelig af faggeografisk indhold. Mange af dem frembyder saglig interesse og vil med fordel kunne anvendes i undervisningen på alle trin fra gymnasiet og opefter.

Blandt de sidstnævnte artikler kan nævnes: Jordens skove og træforråd og Den vesteuropæiske produktion af og handel med grønsager og frugt. Mere udførlige og nok lidt mere specielle, men dog alligevel